

Vem har rätt att döma? sid 2

Kyrkpressen

P2B

Torsdag 14.7.2011 • nr 28 • Lösnummer 1,10 €

Erika Rönngård

ARS 11

Afrika i huvudsak

sid 12

Etisk mission varken

TVINGAR

eller

PRUTAR

sid 4 & 5

Släktkalas och nätverkande i Esse

sid 10

**Franciskus på
solsidan** sid 16

Tortyroffer från Iran

**Han vill leva
i frihet** sid 3

Kyrkoåret

to 25	kp 47	sö 28	1:a sö i advent
to 2	kp 48	sö 5 må 6	2:a sö i advent Självständighetsdagen
to 9	kp 49	sö 12	3:e sö i advent
to 16	kp 50	sö 19	4:e sö i advent
on 22	kp 51-52	fr 24 lö 25 sö 26	Julaftonen Juldagen Stefanidagen
on 5	kp 1	lö 1 sö 2	Nyårsdagen 2:a sö efter jul
on 5	kp 1	lö 6 sö 9	Trettondagen 1:a sö efter trettondagen
to 13	kp 2	sö 16	2:a sö efter trettondagen
to 20	kp 3	sö 23	3:e sö efter trettondagen
to 27	kp 4	sö 30	4:e sö efter trettondagen
to 3	kp 5	sö 6	Kyndelsmässodagen
to 10	kp 6	sö 13	6:e sö efter trettondagen
to 17	kp 7	sö 20	3:e sö före fastan
to 24	kp 8	sö 27	2:a sö före fastan
to 3	kp 9	sö 6	Fastlagsöndagen
to 10	kp 10	sö 13	1:a sö i fastan
to 17	kp 11	sö 20	2:a sö i fastan
to 24	kp 12	sö 27	Marie bebådelsedag
to 31	kp 13	sö 3	4:e sö i fastan
to 7	kp 14	sö 10	5:e sö i fastan
to 14	kp 15	sö 17	Palmsöndagen
on 20	kp 16-17	fr 22 sö 24 må 25	Långfredagen Påskdagen Annan dag påsk
to 5	kp 18	sö 1	1:a sö efter påsk
to 12	kp 19	sö 8	2:a sö efter påsk
to 19	kp 20	sö 15	3:e sö efter påsk
to 26	kp 21	sö 22	4:e sö efter påsk
to 3	kp 22	sö 29	5:e sö efter påsk
on 1	kp 22	lö 2 sö 5	Kristi himmelfärdsdag 6:e sö efter påsk
to 9	kp 23	sö 12	Pingstdagen
to 16	kp 24	sö 19	Treenighetssöndagen
on 22	kp 25-26	lö 25 sö 26 sö 3	Midsommardagen 2:a sö efter pingst 3:e sö efter pingst
to 7	kp 27	sö 10	4:e sö efter pingst
to 14	kp 28	sö 17	5:e sö efter pingst
to 21	kp 29-30	sö 24 sö 31	Apostladagen 7:e sö efter pingst
to 4	kp 31	sö 7	Kristi förklarings dag
to 11	kp 32	sö 14	9:e sö efter pingst
to 18	kp 33	sö 21	10:e sö efter pingst
to 25	kp 34	sö 28	11:e sö efter pingst
to 1	kp 35	sö 4	12:e sö efter pingst
to 8	kp 36	sö 11	13:e sö efter pingst
to 15	kp 37	sö 18	14:e sö efter pingst
to 22	kp 38	sö 25	15:e sö efter pingst
to 29	kp 39	sö 2	Mikaëldagen
to 6	kp 40	sö 9	17:e sö efter pingst
to 13	kp 41	sö 16	18:e sö efter pingst
to 20	kp 42	sö 23	19:e sö efter pingst
to 27	kp 43	sö 30	20:e sö efter pingst
to 3	kp 44	lö 5 sö 6	Alla helgons dag 21:a sö efter pingst
to 10	kp 45	sö 13	Uppbrottets söndag
to 17	kp 46	sö 20	Domsöndagen

Första stenens människor

Det råder lynchstämning. Pöbeln är upphetsad och vill se blod flyta. Varför? Vad får människor att törs efter blod? Kanske får de en gång, en enda gång i sitt liv, känna att de har makt - att deras åsikt betyder något. Och uppleva att det finns någon som är moraliskt sämre. Då känner man sig själv så mycket bättre.

Pöbeln är ingen riktig domstol. Men den har redan fällt sitt avgörande och nu förväntas Jesus stadfästa domen.

En riktig domstol och en god domare tar hänsyn till omständigheterna. Ingen lag är entydig eller absolut. Straffet ska också stå i något slags proportion till brottet. Vilket brott förtjänar dödsstraff genom stening? Är äktenskapsbrott ett sådant?

Men eftersom detta inte är en riktig domstol, behöver Jesus inte följa regelverket. Alltså gör han något som inte är möjligt i en domstol; han fokuserar på domarens moral – inte på den åtalades gärning. Pöbelns moral sätts under lupp. "Den av er som är fri från synd ska kasta första stenen på henne."

Vem kan i ett sådant läge fälla en dom? Frågan blir för personlig och det blir omöjligt för vem som helst att uttala en dom. "När de hörde hans svar gick de därifrån en efter en, de äldste först."

Folket ställs inför det andra budet i lagen: du ska inte missbruka Guds namn. Missbruka betyder i detta sammanhang att begå onda gärningar med

17.7.2011

Vi firar femte söndagen efter Pingst. Temat är "var barmhärtiga".

Läs din Bibel

To 14.7 Matt 18:15 – 20, Jak 5:1 – 6
Fr 15.7 Matt 27:3–10, Jak 5:7–12
Lö 16.7 Rom 8:1–6, Jak 5:13–20
Sö 17.7 2 Sam 12:1–10, 13, Rom 2:1–11, Joh 8:2–11
Må 18.7 Matt 4:18–25, Luk 5:17–26
Ti 19.7 Neh 9:1–3, 29–36, Matt 5:1–12
On 20.7 Matt 5:13–20, Mark 11:22–26
To 21.7 Matt 5:21–26, 1 Kor 12:19–26

PsalMFörslag

190, 474, 157, 552, 224 (N) 480 v.5
Psalterna är valda av Tor Lindgård.

Dagens bön

Helige Gud,
du är rättvisans och fridens källa.
Utan dig kan vi inte leva i fred
eller i kärlek till varandra.
Bevara din kyrka
och låt den vara ett tecken
på Kristi försoning.
Hör oss för din Sons skull.

Mera om helgen

Grundtanken för denna söndag är att endast Gud har rätten att döma, det är inte människans uppgift att döma sin nästa. Vi uppmanas att förlåta och främja rätten och godheten.

Dagens liturgiska färg är grönt. På altaret står två ljus. Kollekten är fri.

Sofia Jernström

hänvisning till Guds vilja – Guds lag.

Det som skulle bli de misslyckade existensernas triumftåg får ett snöpligt slut.

Mose lag hade slutat tillämpas på denna punkt. Man hade kommit till att dödsstraff inte stod i proportion till brottet. Ändå ville man på detta sätt pröva Jesus. Religiositet utan barmhärtighet är falsk religion.

Stenen man burit i handen får nu falla till marken. Det gäller nu att bege sig hem och att efter bästa förmåga glömma det som skett. Allt annat blir bara pinsamt.

Uttrycket "de äldste" är tvetydigt. Det kan betyda de gamla, de till åren komna, i motsats till ungdomarna. Men det kan också vara ett ämbete; stadens äldste, folkets äldste, landets politiska och religiösa ledare.

Det finns alltid någon som agerar i religiös iver och saknar dubier. Då gäller det för andra att behålla fattningen och sinnet för proportioner. Vi får ställa frågan: vad vill Gud av oss – egentligen? Och svaret ger sig självt.

Fred Lindström är församlingspastor i Johannes församling

Speglingar av Guds godhet

Eftersom det är högsommar med friluftsgudstjänster och andra sommar-gudstjänster, tar jag fram våra nordiska psalmböcker för att få lite mera bredd på psalmsurvalet. Den riksvenska psalmboken på finska; Ruotsin kirkon Virsikirja är en skatt för oss som lever i tvåspråkig miljö. Vem har inte sjungit eller hört Kuulas körsättning *On kaunis synnyinmaamme* och sjungit den på svenska med texten *Hur ljuvt det är att komma*. Men hur många har sjungit den i direkt översättning av den finska texten;

Vårt land i ljuvlig fågring, vår bygd i grönska står.

Vi skapelsen betrakta med tacksamhet nu får.

Nu spelar vindens orgel i furors pelarsal.

Den prisa vill vår Herre, han allting skapat har. (RKV 725 v 1)

För sommarmarkören, slätkören eller dubbelkvartetten plockar jag gärna fram ett körarrangemang av den mångbottnade sommarpsalmen *Över berg och dal som en djup koral*. Texten som prästen och musiker Tore Littmarck står för

anknyter direkt till söndagens tema. Vi uppmanas i söndagens texter att få upp ögonen för Guds out-sägliga godhet så att vi kan vara barmhärtiga mot varandra. Förlåta och låta bli att döma. Eller som det heter i psalmen: "Av Guds nåd får du ta mot var stund ur hans hand. Minns att rätt och frid i vår egen tid ska få spegla Guds kärleks lag".

Psalterpsalmerna är året-om psalmer. I sin enklaste version, med försångare och församling, hittas ett tjugotal i rikssvenska psalmboken. Och så har

vi den fina *Antifoner och psaltarpsalmer* som utkom 2010 (Fontana Media). "Jag lutar på din godhet", Psaltaren 13:6, är denna söndags psaltarpsalm.

Inför firandet av vår 25-åriga finlandssvenska psalmbok känner jag stor glädje över vår psalmskatt men samtidigt en stor förväntan över att arbetet på en ny psalmbok så småningom kommer att ta fart. Under tiden kan vi då och då sjunga ur våra nordiska psalmböcker, jämföra och hitta likheter och olikheter och förundras över all

poesi och musik om livet, om Gud; komponerade till Guds pris och ära.

Kristina Klingenberg är kantor i Karleby svenska församling

Helgens texter

Evangelium

Joh. 8:2-11

Tidigt på morgonen var han tillbaka i templet. Allt folket samlades kring

honom, och han satte sig ner och undervisade. De skriftlärda och fariseerna kom då dit med en kvinna som hade ertappats med äktenskapsbrott. De ställde henne framför honom och sade: "Mästare, den här kvinnan togs på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott. I lagen föreskriver Mose att sådana kvinnor skall stenas. Vad säger du?" Detta sade de för att

sätta honom på prov och få något att anklaga honom för. Men Jesus böjde sig ner och ritade på marken med fingret. När de envisades med sin fråga såg han upp och sade: "Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne." Och han böjde sig ner igen och ritade på marken. När de hörde hans svar gick de därifrån en efter en, de äldste först,

och han blev ensam kvar med kvinnan framför sig. Jesus såg upp och sade till henne: "Kvinna, vart tog de vägen? Var det ingen som dömde dig?" Hon svarade: "Nej, herre." Jesus sade: "Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer."

”Maziar”

”Jag har motståndskraft och tålamod.”

- Ung asylsökande man från Iran.
- Intresserad av historia, poesi, musik, sport och jordens framtid.
- Önskar frihet för alla nationer, inklusive sitt eget land.

Kerstin Haldin-Rönn

”Jag har lämnat allt bakom mig. Jag har ingen klar framtid.”

– Som ung student var jag ännu hoppfull och såg ljus på framtiden, säger Maziar, (fingerat namn). Pappa var eltekniker och mamma jurist. De uppmuntrade oss barn att satsa på studier. Jag hade planlagt min framtid. Men istället blev jag ett fall för säkerhetstjänstens förhörsmetoder.

Vi sitter på ett café, men kaffet kallnar och bullen får vänta. Maziards berättelse tar tag.

I början av hans studietid var den sittande iranska presidenten reformvänlig och studenterna kunde säga sina åsikter, ställa krav. Men läget skärptes. Maziar skrev för en studenttidning.

– Jag kritiserade bland annat studieförhållandena. Det är ju det studenter gör. Jag var bara tjugotvå år då jag arresterades och fördes till en förhörplats för sådana som uppfattas hota landets regering eller system.

Där följde fyrtiotre skräckfyllda dygn i ensamcell. Ensamheten bröts bara av utdragna förhör och tortyr. Han hade ingen kontakt med yttervärlden. Vem som gjorde vad mot honom visste han inte, utanför cellen var ögonen alltid förbundna.

– I vår kultur visar vi oss inte gärna nakna. Men jag måste klä mig naken, de hänade min kropp och torterade mig. Under förhören kunde det höras kvinnoskrik. De sade att det var min mamma och berättade vad de tänkte göra med henne.

Torterad och hånad

Hans familj visste inte vad som hänt, men fruktade det värsta. Hans mamma försökte via juristkolleger få uppgifter, men ingen vågade ge henne dem.

Efter förhörstiden flyttades han till ett fängelse för tjugotvå dygn. När han blev fri var han i dåligt skick. Han kände sig förföljd, hans värdighet och personlighet hade kränkts.

– Jag tänkte: Vilket samhälle lever jag i? Är jag så farlig att jag måste placeras i isoleringscell? De styrande säger att de är agenter för Gud. Men då jag förhördades såg jag insidan av systemet, hur man under en dekorerad yta vilseleder folket.

Han dömdes till studieförbud i fem år. Betyget på hans examen skrevs inte ut. Hans telefonsamtal och sms kontrollerades.

Kerstin Haldin-Rönn

Maziar (fingerat namn) säger att många som söker asyl har svåra upplevelser bakom sig. Men de vet inte hur de kan få hjälp. Därför vill han berätta vad som hjälpt honom. I Bibeln läser han om hopp och människovärde.

Nästan ett mirakel

– Också mina vänner fick lida. Till sist tog jag bort adressboken ur mobilen.

Han gick ofta till universitet för att försöka få ut sina papper. Det tolkades som att han ledde studentuppror och då ett besök sammanföll med en studentaktivitet arresterades han på nytt.

– De påstod att studenternas manifest liknade mitt sätt att skriva. Förhören var ännu värre än första gången, jag hade inte kunnat föreställa mig att de kunde vara så våldsamma och skamlösa.

Hotad och bevakad

Han tog de jobb han kunde få. Och efter sju års väntan fick han ut betyget på sin examen.

– Ända fram till år 2009 trodde jag att det skulle var möjligt för mig att stanna i

Iran. Jag ville vara med och ta ansvar för mitt land. Men regeringen arresterar folk som vill förbättra. De som förhördade mig sa att de

”Jag vill leva utan att bli fängslad och torterad.”

var trötta på mig och ville döda mig. De sade att de lätt kunde anklaga mig för narkotikabrott eller få en dödsdömd att bekänna att han haft ett förhållande med mig. Det var hot som

jag visste hade verkställts.

– I vårt rättssystem har bekännelser första prioritet. Bekännelsen väger tyngst även om den inte är sann. Min mamma hade inpräntat i mig: Bli du förhörd, bekänn ingenting.

Han arresterades två gånger år 2009 och en gång 2010.

– De anklagade mig för att vara västerlandets soldat i mediekriget mot Iran. Att jag ville hjälpa västvärlden att ändra landets religion och system. De tolkade mina ord så att jag hade nedvärderat heliga ting och kan avrättas.

Han insåg att han måste fly. Eftersom han hade släktingar i Finland var det hit han tog sig.

– Jag bodde hos mina släktingar i fem månader. Jag var deprimerad och grubblade på min si-

tuation. Släktingarna uppmuntrade mig att gå ut, de sade att ingen förföljer mig här. Det gick bättre och bättre. Jag började läsa finska och svenska.

Humöret steg då han fick veta att om han själv betalade kunde han gå öppna kurser på universitet. Han har gått tre kurser i vinter, fått goda vitsord och fick känna att koncentrationsproblemen lättade.

Jag fick en bibel

Maziar har sammanbitet berättat sin historia. Men så lyser hans ansikte upp i ett snabbt leende. Och under resten av samtalet vinner leendet över svärmodet. På universitet hände nämligen också annat. Av misstag blev han inbjuden till en fest där en brittisk gästföreläsare var med.

– Hon var intresserad av min situation och förstod hur svårt jag hade det. Hon tyckte att jag skulle söka mig till kyrkan. Hon sade att där kan jag finna kraftfull energi som motvikt till allt det materialistiska. Hon gav mig också en bibel.

Med sin bakgrund var han långt ifrån positiv till religioner. Kristendomen visste han ingenting om. Men han gick ändå till en internationell gudstjänst.

– Jag vill inte kalla det ett mirakel, men för mig är det en så stor sak. Någon kommer från England, förstår mina problem och ser vad jag behöver. Nu är jag lycklig. Jag läser Bibeln och jag har fått vänner i församlingen. Bibeln är helt annorlunda än jag trodde. Den är inte full med straff och restriktioner. Det jag läser ger mig hopp och värdighet som människa. Det är inte reglerna som är det viktigaste.

Vågar se framåt

Han fascinerar av att det inte behövs någon mellanhand då man vill tala med Gud, mellanhänder kan leda vilse. Likaså att man inte behöver göra något för att förtjäna respekt eller betala för synden och svagheter. Han vill hjälpa andra av fritt hjärta, inte för att det är en regel.

– För mig är kontakten med andra i kyrkan så viktig. Vi är alla olika och vi har unika mål. Men vi kan tala med varandra om allt möjligt, inte bara om tron och vi är alla på samma nivå.

Då han började gå i kyrkan var han besviken över att som asylsökande inte ha rätt att studera på allvar. Han bad sina nya vänner att be för saken, också hans ”engelska mamma” bad. Och bönesvaret kom! Från hösten har han studieplats på ett universitet.

– Jag är högmotiverad för studier, jag vill göra rätt för mig. Jag vill leva utan att bli fängslad och torterad. Jag vill leva i frihet och vara trygg. Jag vill bruka de gåvor som Gud gett mig.

Maziar vill tacka psykologer och läkare, både i eget land och här, som hjälpt honom att steg för steg komma i bättre psykisk balans.

Han undrar om unga människor här i landet förstår vilken frihet de har, och hur mycket generationer som levt före dem har gjort.

Han dricker upp sitt kalla kaffe och säger:

– Nio år av min bästa ungdomstid har gått förlorade. Men jag lever. Det är många saker som varit med om samma saker som jag och dött.

Tro utan bojor och tvång i hela världen

May Wikström

I månadsskiftet offentliggjordes en gemensam rekommendation om etiska spelregler inom kristet internationellt missionsarbete.

Bakom rekommendationen står tre stora block med, åtminstone delvis, olika ideologier: den katolska kyrkan, de kyrkor som samarbetar inom ramen för Kyrkornas Världsråd – bland dem de lutherska folkkyrkorna och ortodoxa kyrkan – samt Evangeliska Världsalliansen. Den senaste samlar de väckelsekristna och mer karismatiska rörelserna under sitt paraply, bland annat pingströrelsen. Totalt sett omfattar de tre över nittio procent av världens två miljarder kristna.

Att den trippeln nu efter fem års arbete har satt till pränt vad etisk mission är anses vara ett genombrott också i dialogen mellan kyrkofamiljerna, och bakgrunden är bland annat gnissel mellan dem.

Det finns mycket som talar för att det är hög tid. Dels har de så kallade gamla kyrkorna skurit tänder över att yngre och ivriga samfund fiskar i deras vatten. Här har till exempel de ortodoxa kyrkorna i Europa klagat över proselytism. Men de är inte de enda. Det har hänt att kristna västerlänningar med strålände ögon frågat armenier, kopter och andra tusenåriga kyrkors medlemmar: "Genom vilken missionsorganisation har ni blivit kristna, då?".

Att rensa bordet internt

Jan Lindström

är alltså bra. De kristna behöver varandra, och missionsöverskottet är en bra plattform för att samtala vidare om det som svetsar gemenskapen samman.

Att enas utåt är också bra och minst lika angeläget.

Parterna har lyckats svara på viktiga frågor – och räkryggat också avvisat osaklig kritik – när det gäller kristendomens händer och hjärta i världen.

I många fattiga länder och samhällen, ofta i kombination med en rigid majoritetsreligion, finns det en envis fördom om att de kristna missionsarbetarna

köper själar med mat och mediciner. Orättvist, kan tyckas, att de kristna väcker andlig uppmärksamhet genom handräckningar. Men ska man låta bli att göra gott för att andra eventuellt inte gör det i samma utsträckning?

När de kristna organisationerna satte sig till förhandlingsbordet var alla schatteringar överens om att det inte går att skilja budskapet om Jesus från Nasaret från handens verk. Det vore ett svek, och djupt okristligt.

Samtidigt fick de också brottas med frågan om hur evangelisation ska ske i samhällen där de som är

kristna har det svårt och de som eventuellt blir det har det ännu värre. Ska man låta bli att rubba religionsfreden genom att hålla tyst om Jesusbudskapet i regioner där det är ovälkommet?

Tanken går osökt till den kolonialism som i tiden drog linjalstreck genom Afrika. "Det till dig, och det till mig ..."

En styckning av världen i religionsterritorier är nämligen också kolonialism, om än av annat slag. "Det till kristendomen, det till islam, det till hinduismen ..."

Den modellen vägrar de kristna kyrkorna frimodigt att acceptera. Samtidigt som de efterlyser respekt inför andra religioner säger de: "En religionsfrihet, som inbegriperrätten att fritt utöva, vittna om och byta religion stiger ur en människas grundläggande människovärde, vilket bottnar i att varje människa är skapad till Guds avbild. Där en religion, vilken som helst, blir ett instrument för politiska mål och där religionsförjelse råder är kristna kallade att profetiskt vittna mot sådana handlingar."

Tvinga på tro: Nej!
Pruta på religionsfrihet: Nej!
Köpa tro: Nej!
Ge avkall på att hjälpa andra: Nej!

De nya trafikreglerna är bra. De kommer knappast att hindra religiösa bildrullar och fardrår i framtiden. Men de har tydligt definierat både dikena och vägen för första gången på ett världsomfattande och allmänt plan.

Inkast

Katarina Gäddnäs
är författare och journalist

Tunga kyrkdörrar

Simskola, prunkande pioner, rodnande bär och ogräsland. Lekande kattungar och konfirmationskalas. Mina efterlängtnade två semesterveckor hägrar i slutet av barnens sommarlov. Tills dess får man lov att knoga på. Församlingsarbetet sommartid ändrar karaktär, det är läger och sommarcafé, mycket arbete på gravgården och kyrkan ska öppnas och stängas varje dag. Det är rätt märkligt egentligen, men fint - att människor som annars sällan går i kyrkan gärna vill titta in i kyrkan sommartid.

En av mina arbetsuppgifter sommartid är att stänga kyrkan på eftermiddagen. Låsanordningen på gamla kyrkor är rätt invecklade historier. Kyrknycklar och sakristienycklar är tunga pjäser. Runt kyrkan träffar jag varje dag nyfikna turister och församlingsbor som ser till släktgravar. Med vattenkannor och svettiga pannor blir samtalen ofta rätt avslappnade och förtroliga. Jag inser klart att det vore vettigt att också de andliga arbetarna i församlingen borde lägga en del av sin arbetstid i veckorna på att vara i kyrkan och på gravgården, man kunde kanske skriva i infobladet: "Den här veckan rensar kyrkoherden rosorna vid östra muren" eller "Församlingsassistenten dammtorkar i kyrkan på torsdagar, välkommen!".

Hela sommaren har människor ringt och frågat varför kyrkan är låst, fast den borde vara öppen för besökare. Jag har fått förklara att kyrkan nog är öppen, men innerdörren är så tung så man får ta i ordentligt för att få upp den. Att häkta upp dörren är ingen bra idé för nästan hela Guds skapelse, i alla fall katter, fåglar, ormar och getingar söker sig gärna till kyrkorummets frid och svalka. I dag måste skriva en ny lapp på tre språk: "Välkommen! Kyrkan är inte låst, men dörren är tung att öppna. Det krävs styrka för att ta sig in!"

Det känns plötsligt nästan som en gudagiven insikt om vår kyrkas situation i dag ...

Bottennotering för människovärdet

Nina Österholm

Olyckshändelser eller dumdrighet, illamående eller tvångsbeteende som pyromani – eldsvådor av olika slag har alltid förkommit kring människans boningar. Men när en medmänniska, visserligen sovande men fullt levande och helt

försvarslös, sticks i brand är det svårt att förklara skeendet med oförstånd.

Den sovande 40-årige mannen som antändes mitt i kärncentrum av Helsingfors förra veckan omkom i sina brännskador. Branden fick sin början då tre personer i 30-årsåldern sprutade fönsterputsmedel över off-

ret och sedan tände på.

Att sätta eld på en annan människa låter främst som något avskvärt straff från medeltiden. Håller vår uppfattning av människovärde också på att backa med några hundra år? På något sätt uppfattade gärningsmännen denna människa av kött och blod, kanske berusad

och illaluktande med fullt och fast en människa, som så annorlunda, främmande, vitt skild från dem själva att de kunde tända eld på honom. Handlingen markerar ett helt nytt djup på hittills nådda bottennoteringar gällande kärleken, ansvaret och respekten till medmänniskan i 2000-talets Finland.

Tack Esbo!

Stort tack till Esbo svenska församling för den oförglömligt fina midsommarmfesten på Mataskär!

Vi njöt av fin musik och sång av musikaliska kantorer i vackra folkdräkter. Blev bjudna på god traktering och tillsammans sjöng vi allsång varvade med sköna dikter och historier i den vackra sommarkvällen.

En bland många,
Ros-Marie Pitkänen

Opinion

Kaftan också för kvinnliga präster

Ytterligare en ämbetskollektion för kvinnliga präster har skapats. Hur många år den kommer att vara i bruk innan den blir omöden återstår att se.

Den viktiga frågan är varför kvinnliga präster inom Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland alltid skall särbehandlas när det gäller

ämbetsdräkt? Kunde det inte vara på tiden att ge även kvinnor rätt att bära den traditionella prästkaftanen med elva, åtminstone som ett alternativ till de andra prästdräkterna. I Sverige, där jag är prästvigd, bär numera flertalet kvinnliga präster kaftan av samma typ som männen. Till den

används antingen svart kjol, knäkort eller lång, eller svarta byxor. Det är snyggt, värdigt och förankrat i vår kyrkas tradition.

Anna Lindén
vikarierande församlingspastor i Mariehamns församling

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktörer
(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström,
tfn (09) 612 615 53
Christa Mickelsson,
tfn (09) 612 615 57
Johan Sandberg (Österbotten),
gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Webbredaktör
webred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Layout
Christian Aarnio

Utges av Fontana Media Ab

Tryckt hos KSF Media Ab,
Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)

Tom Kytöpuuro, gsm 041 447 5725
Björn Sten, gsm 0400 012 390
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

Enka Romngård

Kristna motorister i Larsmo

Omkring 250 motorister från hela landet samlades i Larsmo den 8-10 juli för att delta i den kristna motorcykelklubben Gospel Riders sommarmöte som gick under rubriken *Message of Joy*. På programmet stod bland annat utställning av veteranmotorcyklar, motoristgudstjänst och ett torgmöte i Jakobstad som syns på bilden intill. (ER)

Nya trafikregler för etisk mission

Respekt och frimodighet bär en kristen ut i världen

May Wikström

I en ny rekommendation drar majoriteten av världens kristna upp riktlinjerna för etisk mission.

– Så här noggranna, gemensamt överenskomna etiska riktlinjer har det inte funnits tidigare. De borde kunna väcka en positiv reaktion och diskussion också lokalt och ger en modell även för dem som står utanför, hoppas **Rolf Steffansson** på Finska Missionsällskapet.

– Texten redogör för respekt mellan de organisationer som skrivit under rekommendationen. Den är också ett frimodigt ställningstagande som kan leda till mer samarbete, tycker goodwillambassadör **Johan Candelin**.

”Vilda” stämplar alla

Johan Candelin är sedan 90-talet engagerad i Evangeliska Världsalliansens arbete och har arbetat mycket med internationella religionsfrihetsfrågor. Rolf Steffansson är direktör för utlandsarbetet vid Finska Missionsällskapet, som valt att samarbeta med Kyrkans Världsråd.

Candelin tycker att rekommendationen är ett tecken på att man insett att den karismatiska väckelsekristenheten inte kan lämnas utanför.

– Den växer snabbast i världen just nu, se bara på Latinamerika och Asien, säger han.

Men det är också där övertramp ofta kan ske.

– Ivriga organisationer har ibland gett sig in på nya fält utan kontakt med lokala kristna, för att kanske tre veckor senare låta cirkusen dra vidare, säger Candelin.

Också om han tror att den här sortens ”vilda företagsamhet” är svår att styra, tycker både han och Rolf Steffansson att de nya etiska reglerna sätter en standard också för dem.

– Rekommendationerna är som trafikregler. De kan inte förhindra att folk bryter

May Wikström

Kristna får också i framtiden visa framfötterna i missionsarbetet. Utbildning, hälsovård och nödhjälp är en integrerad del av att förkunna evangelium och helt i linje med de nya reglerna.

mot dem - men nu finns det en allmän uppfattning om vad som gäller, menar han.

Rolf Steffansson konstaterar att det är svårt att påverka vad som sker bland dem som står utanför rekommendationen.

– Men det är klart att det stämplar hela kristenheten om någon bryter mot dem.

Kristet att göra gott

De etiska reglerna uppmanar också till respekt för andra religioner, särskilt i områden där kristendomen är en röst i ett mångreligiöst samhälle. Samtidigt vidhåller reglerna kristendomens rätt att sprida evangelium. De talar också för rätten till religionsfrihet, och rätten att byta religion. Tvång eller hot

”Om kristna förfaller till orättfärdiga metoder i missionen, som svek eller tvång, förråder de evangeliet och vållar andra mycket lidande.”

utdrag ur dokumentet ”Kristet vittnesbörd i en multireligiös värld”.

är däremot aldrig tillåtet i mission.

En annan brännpunkt som reglerna klargör gäller kritiken från andra religioner om att kristendomen köper anhängare, genom hjälpinsatser och materiellt bistånd.

– Alla tre parter tar starkt avstånd från att ”byta tro mot mat”, säger Rolf Steffansson.

Han tror inte heller att den sortens mission är representativ för kristenheten, även om han inte vill utesluta att det förekommit orättfärdig påtryckning.

Johan Candelin menar att det i fattiga länder med en stark majoritetsreligion lätt kan uppfattas så att de kristna med sin diakoni köper själar.

Kyrkans Världsråd (WCC)
- gemensamt organ för vissa ortodoxa, orientaliska och protestantiska kyrkor från över 100 länder
- starkt förankrad i den ekumeniska rörelsen som söker kyrkans enhet

Evangeliska Världsalliansen (WEA)
- nätverk av kyrkor från 128 länder samt 100 internationella organisationer
- gemensamma teologiska drag: bibel- och väckelsecentrerad förkunnelse

Den katolska kyrkan
- världens största kristna kyrka
- inte medlem av någon av de andra organisationerna, men sänder representanter till WCC:s möten

– Kyrkorna slog fast att de inte kan eller vill sluta att göra gott, trots att andra religioner kan uppfatta det som att de kristna erbjuder fördelar. Att hjälpa hör till det kristna uppdraget. Det här är frimodigt, tycker Johan Candelin.

I vardagsarbetet handlar det ofta om konkret hjälp. Det bekräftar läraren **Christine Björkskog**. Hon arbetade fyra år utsänd av Finska Missionsällskapet som rådgivare i ett utvecklingsprojekt för kvinnor inom den lutherska Mekane Yesuskyrkan i Etiopien.

– En gång kom en familj med sin sjuka pojke till aktivitetscentret för fadderbarren i Dessie där jag jobbade. De fick pengar från Barnens bank så att de kunde betala de undersökningar och den vård han behövde. Familjen var utfattig och upplevde att centret var det enda som hade hjälpt dem. De började senare gå i Mekane Yesuskyrkan och kom till tro, berättar hon.

Det här kunde ju ses av kritiker som ett exempel på att kyrkan ”köpte tro” - hur skulle en mission utan diakoni se ut?

– Jaa, jag har svårt att tänka mig en sådan ... stora evangelisationskampanjer? Den hjälp vi gav familjen var fullständigt utan krav och de kom till kyrkan helt enkelt i stor förundran över det de hade varit med om.

Präster skrev bön för registrerade partnerskap

Fyra lutherska präster har tillsammans utarbetat en bön för personer av samma kön som lever i ett registrerat partnerskap, rapporterar Kotimaa. Det är första gången en liknande bön har publicerats.

Enligt diakonipräst **Arja Penttinen** är bönen skriven i enlighet med de anvisningar för böner av fri form som biskopsmötet slog fast i februari. I den nya bönen nämns ”det som händer mellan de två i parförhållandet”, som kan syfta på händelser som rör en modifierad vigsel paret själv kan utföra utan präst. (NÖ)

Jan-Erik Karlström tillbaka till Mariehamn i augusti

Jan-Erik Karlström återgår till sin tjänst som kyrkoherde i Mariehamn från och med den första augusti.

– Jag känner ingen bitterhet mera men irritation över att jag har varit tvungen att rätta så gott som varje beslut som domkapitlet har gjort i det här ärendet, säger Karlström i en intervju med Nya Åland.

Han kritiserar också kyrkans interna brist på krishantering och personalvård.

Jan-Erik Karlström fick sparken från sin tjänst som kyrkoherde i Mariehamn efter klagomål från församlingens sida. Vissa ansåg att hans sätt att leda arbetet, fem äktenskap och hans inställning till kvinnor inte passar sig. Domkapitlet i Borgå höll med men Karlström överklagade och förvaltningsdomstolen i Helsingfors gav honom rätt. I höst återgår således Karlström till kyrkoherdetjänsten i Mariehamn. (NÖ)

Christa Mickelsson

Jan-Erik Karlström slutför arbetsterminen på Föglö innan han återgår till Mariehamn i augusti.

Singelverksamhet förebygger stress och depression

– Singelverksamhet, verksamhet för ensamstående, passar bra in i kyrkans arbete eftersom det är både diakonalt och samhällligt, säger **Irma-Vappu Mikkonen** som skrivit en pro gradu-avhandling om församlingarnas singelverksamhet.

De flesta personer som Mikkonen intervjuat säger sig ha gått med i verksamheten för att hitta en livskamrat, men få har gjort det.

– Singelarbetet erbjuder mer en form av gemenskap vilket också är bra. Nätverk och kontakter förebygger stress och depression men ger krafter för vardagen som ensamstående.

Det finns runt en miljon ensamstående i Finland. I storstäderna uppgår antalet singelhushåll till dryga 40 procent. Tanken bakom församlingarnas singelarbete är att alla behöver en gemenskap och ett sammanhang att gå till.

Singelverksamhet arrangeras bland annat av församlingarna i Tammerfors, Salo och i huvudstadsregionen. I Borgå stift erbjuder bland annat Johannes församling en mötesplats för ensamstående. (KT/NÖ)

Svenska kyrkan väckte uppmärksamhet i Almedalen

Ett hedersomnämmande i konsten att väcka uppmärksamhet under Almedalsveckan, den årliga svenska politikerveckan på Gotland, gick i år till Svenska Kyrkan. Det rapporterar Kyrkans tidning.

– Svenska kyrkans Nikodemussamtal har blivit en institution under Almedalsveckan. Som motvikt till debatterandet och i skarp kontrast till Twitters snabba 140 tecken låter de samtalet ta plats, säger **Janna Sundewall** som var juryns ordförande. (NÖ)

1 U	2 A	3 Z		4 D	5 I		6 X		7 Å	8 P	9 V	10 M	11 T	12 A		13 H	14 J	15 G
16 K	17 C	18 R		19 B	20 D	21 B	22 M		23 Å	24 U		25 A	26 R	27 Y	28 J		29 S	
30 I	31 V	32 C	33 D	34 S	35 P	36 B	37 U		38 Y	39 N	40 A	41 E	42 H	43 K	44 B	45 O	46 Y	47 V
48 S	49 P	50 I		51 U	52 B	53 K		54 G	55 T	56 F	57 Z		58 S	59 H	60 N	61 A	62 P	63 G
64 K	65 Å	66 L	67 F	68 B	69 X	70 Y	71 R	72 I	73 U	74 D	75 G	76 J	77 O	78 Y	79 E	80 P	81 F	82 M
83 V	84 L	85 H	86 G	87 Å	88 U	89 D	90 I	91 G		92 N	93 Å	94 P	95 M		96 B	97 G	98 Z	99 K
100 V	101 O	102 G		103 U	104 D	105 O	106 B		107 E	108 Z	109 A	110 U	111 F	112 X	113 M	114 H	115 R	116 I
117 Å	118 K	119 T	120 P	121 S		122 I	123 U	124 Y	125 Å	126 N	127 B	128 V	129 X	130 K	131 G	132 C	133 D	134 J

Ann Huuhtanen

A Grundades av Abbé Pierre	2	61	12	109	40	25			
B Bärs av män	36	96	52	106	44	127	19	68	21
C Komage	132	17	32						
D "man slås for sin modstanders ret til at slås for den modsatte mening"	104	4	133	89	33	20	74		
E Koms åt	41	79	107						
F Smilat	111	81	67	56					
G Förargat	75	102	97	131	63	86	15	54	91
H Ska bli ny växt	13	59	114	42	85				
I Hade sina baroner	50	5	90	122	30	72	116		
J Bär bär om hösten	134	14	76	28					
K Bör ersättas av arbetsgivaren	99	16	43	130	53	118	64		
L Senare delen	84	66							
M Får bistånd	10	95	113	22	82				
N Rovdjurskäke	92	60	126	39					
O Kan man ansvar	101	105	45	77					
P Bedriver mest ungdom	62	94	8	80	49	120	35		
R Musik man kan ta på?	18	71	115	26					
S Nedrig	29	121	58	34	48				
T Kan knäckas	55	11	119						
U Är asket	88	103	73	24	123	110	37	51	1
V Ofta i press	9	47	83	100	31	128			
X Bakvänd framfart	69	6	129	112					
Y Varar i evighet	46	78	70	124	27	38			
Z Mongolfurste	108	98	57	3					
Å "jag slår den höjda bägarn full och klunkar, klunkar, klunkar"	125	93	87	23	117	65	7		

Juli-psalmväv

Fyll i de ord som sökes på raderna A-Å. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutnfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A2, den andra A61 o.s.v. Den färdiga texten i rutnfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-Å bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det skall vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 173, vers 4, som börjar med orden Dig Fader, prisar högt vår röst.

Bland de 136 inkomna svaren har följande **vinnare** dragits: **Folke Petterson**, Helsingfors, **Helene Blomqvist**, Helsingfors och **Lene-May Juutilainen**, Kållby. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

Psalmväven

Skicka in!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors senast 25.7.2011.

Märk kuvertet "Juli-psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!
Nästa psalmväv publiceras i augusti.

Psalms nr och vers i Psalmboken:

.....

som börjar med orden

.....

.....

Namn & adress:

.....

.....

.....

.....

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Rökfri nyutexaminerad lärare önskar hyra etta eller två i Vasa från och med 1.8.2011. 0443584361.

Hej, Jag är en flicka på 19 år som ska börja studera vid Arcada i Helsingfors och nu behöver jag en boplatz där jag kan sova, och laga mat och andars mys. Anna 041-4333217.

Skötsam och rökfri flicka från Karis inleder sina studier vid Helsingfors Svenska Handels-högskola önskar hyra en etta i Helsingfors regionen. Ring gärna! Charlotta 0400802618

Skötsamt, rökfritt par söker hyresbostad för studier i centrala Åbo. Tel: 0504689651

Skötsam rökfri studerande 20-årig flicka önskar hyra omöblerad etta eller mindre tvåa i Helsingfors. Behöver ej ligga centralt men inget hinder. Min. 25 m². Ring Petra +358503730815.

Ett skötsamt studerande par önskar hyra en 2:a i Vasa centrum fr.o.m. 1.8. Gärna balkong och bilplats. Ring Josefine Fis-kars tel. 0503560899

Skötsam, rökfri Arcadastu-derande flicka från Åboland önskar hyra etta i huvudstadsregionen. Inga husdjur. Vänligen kontakta Johanna, 040-7480925

Två rökfria studeranden önskar hyra en fräsch 2a i Helsingfors. Ring Cecilia +358405434791

Skötsam, rökfri, arbetande 36-årig man önskar hyra trivsamt naturnära lägenhet (tvåa,trea) i Esbo. Börjar nytt jobb i Alberga den 15.8. Beaktar även lägenheter längre västerut i Nyland. Vänligen kontakta Johnny Hautaviita på 040-5747438 eller johnny.hautaviita@netikka.fi.

Nygift par söker lägenhet i Åbo där vi börjar studera till hösten vid ÅA. Vi har inga husdjur och vi är rökfria. Tag kontakt till sebastian.holmgard@gmail.com eller 0505147291.

Efterlyses i Åbo! Kök/kokvrå med ett tillhörande rum. För studerande flicka från Österbotten som varken röker eller dricker men gärna bakar bullar. Vänligen ring Sandra 050-4665777

Skötsam studerande flicka önskar hyra bostad i Helsingfors. 0443118151

Kvinnlig lärarstuderande önskar hyra från och med september framåt etta eller tvåa i Vasa centrum. Tag kontakt till: annaslin@abo.fi

2 studerande som skulle vilja hyra en 3 rums lägenhet i Åbo centrum. Rökfria, ansvarsfulla 21 åringar från Karis. Kim 0408248641

Skötsamt studerande par söker hyresbostad i Helsingfors. 1a eller 2a, gärna centralt. Ring/texta Frida, 0400347034

Två pålitliga och skötsamma ekonomistud. söker tvåa eller trea att hyra i Helsingfors centrum. Tag gärna kontakt! Alexandra 050 4909003 och Sara 040 8472202

Skötsam, rökfri kvinnlig fysio-terapistuderande önskar hyra en etta, eller liten tvåa i Helsingfors. Allt beaktas. Tel: 044 0111 922

Rökfri och skötsam studerande önskar hyra etta i Vasa från hösten. 044-2625681 Yvonne

18-årig flicka önskar hyra etta i Helsingfors, Arabiastanden med omnejd till hösten. Börjar studera vid Arcada i Augusti. Mejla mig på fridagirl92@hotmail.com

Barnmorskestuderande från Åland söker etta i Helsingfors fr.o.m. 1.8 & framåt. +3584575301563, jenniferwes-terlund@hotmail.com

Två pålitliga nyblivna pol. kand. studeranden söker 2r+1 i centrala H:fors. Fr.o.m 1.8.2011 eller enl. överenskommelse. Ring gärna! Lina: 0503043247 eller Nina:0465693578

Skötsam studerande flicka önskar hyra lägenhet i Helsingfors. 0407345875

Skötsam hälsovårdsstude-rande flicka önskar hyra etta i centrala Åbo. Jag är rökfri och utan husdjur. Kontakta Nora på 0505531125

Skötsam, rökfri 20-årig stude-rande önskar hyra etta i Helsingfors eller Esbo. Vänligen kontakta Pauliina 0407469354

Skötsamt.hanken.stud.par önskar hyra lägenh.i cent.H:fors. fr.o.m 1.8.gärna stud.vänlig hyra,ring Emilia 0443815471

ETTA eller liten tvåa i ÅBO önskas hyra av skötsam rökfri studerande 20-årig kvinna från Ekenäs. Vänligen ring 040-8403813

Skötsam rökfri ÅA stud. flicka fr. Kimitoön ö.h. hyra en etta i Åbo. Tfn 040-5658474.

Skötsam kvinnlig utv.psykolog söker p.g.a. lärartjänst i Hfors en bostad i centrum. Vänl. kon-takta Irene tfn 050-3003545

Jag är en utbildad, svensk-språkig barnträdgårdslärare från Jakobstad som börjar jobba i Helsingfors 1.8 2011. Min nya arbetsplats ligger i Malmgård och nu söker jag med ljus och lykta efter en bostad. Etta eller tvåa önskas och gärna med balkong. Säker hyra!Tfn.0405790866

UTHYRES

Trevlig tvåa i Åbo, Sofiegatan 3. Tfn 050 5646539.

Var dag är en sällsam gåva
en skimrande möjlighet

Ta gärna kontakt om du vill ge en gåva för det kristna arbetet på svenska i Finland. Forsamlingsförbundet rf. Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, tfn. 09-6126 1540, e-post kontakt@forsamlingsforbundet.fi, konto 405525-2219.

FAMILJ

FÖDELSEDAGAR

Olle Eriksson 70 år
Onandjokwe sjukhus 100 år

Eventuell gåva för mödrarådsgivningen och förlösningsavdelningen på Onandjokwe sjukhus i Namibia där Olle föddes den 26.7.1941: 800097-10271663 Olle Eriksson, härifrån direkt till Onandjokwe, eller 800014-182672 FMS, anteckna Olle 70.

Afrikansk lunch på församlingshemmet i Västanfjärd den 30.7. kl 13. Vänl. anm. 050-4656152 eller olle@koonono.com senast 18.7.

BOX BED & BREAKFAST Handelsmans Café

www.uuwanas.fi, 050-592 4255, Sibbo

Tro Hopp och Kärlek

Design: Tobias Mellberg

Smycket är c.a. 23mm högt, tillverkat i sterling-silver och levereras med kedja och ask.

"Kärleken är det centrala, stödd av hoppet och tron"
Pris 35,50€/inkl postkostn.

Sänd in din beställning till Jonny's Försäljningstjänst

Petalaxvägen 18, 66240 Petalax
Telefon 06-347 0608 cjcenter@malax.fi

Namn: _____ Tel: _____
Adress: _____ Antal:

Puutarhakoneet meillä! / Trädgårdsmaskiner från oss!

John Deere Stiga Estate Tornado 1395€
Villa 12 HST frontklippare etuleikkuri 2790€

Stihl grästrimmer trimmeri 199€ (rp. 262€)

Aku släpvagnar och båttrallars Båttrailer fr. venetraileri alk. Släpvagn fr. peräkärri alk. 849€ 799€

Stihl RE 98 Högtryckstvätt painepesuri 199€ (rp. 432€)

Stihl MS 170 D moottorisaha motorsåg 199€ (sh. 270,00)

STIHL turvavarusteet skyddsutrustung 249€ (sh. 260,00)

VIKING MB 2 R 279€ (sh. 340,00) **STIGA Multiclip 50 E 299€** (sh. 340,00)

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO MARANDER
Silmukkatie 15 Cirkelvägen 65100 Vasa - Vasa Puh. 06-318 2950 0500-364 688 Tel. www.marander.fi • email: marander@maskin.netikka.fi

KESÄLÄUNAITT SULJETTU SOMMARLÖRDAGARNA STÄNGT

Friska hus 5-6.8.2011

Seminarium om hur man löser problem med mögel och dålig inomhusluft i hus

Fredag 5.8.2011, seminarium i Karleby stadshus, Salutorget 5, Karleby.
Föreläsare:
Panu Kaila, "husdoktor", professor och arkitekt,
Tari Hahtela, överläkare vid HUCS Hud- och allergisjukhus,
Lauri Jäskeläinen, direktör för Byggnadstillsynsverket vid Helsingfors stad.

Lördag 6.8.2011, utflykt till Pauliina och Mats Holmqvists traditionsenligt byggda egnahemshus samt föreläsning av traditionella måltyper m.m. vid Karleby hembygdsmuseum, Kyrkstigen 4, Karleby.

Information och anmälning: Merja Passoja, tel. 044 7809578 eller 06 8289474, merja.passoja@kokkola.fi. Seminarieavgift: 10€/dag, 15€/två dagar.
www.kokkola.fi/kulttuuri/museot/sv_SE/khrenalundin_museo www.khrenalunds.blogspot.com

K.H.RENLUNDS MUSEUM
Mellersta Österbottens landskapsmuseum

Cravais Teater

För några stockars skull

AV FREDRIK LÅNG
REGI: ANNIKA ÅMAN

vid Kyroboas kvarn, Kimo

Föreställningar i juli: 14 / 15 / 17 / 20 / 21 / 22 / 24 / 27 / 28 / 29 / 31. Alla föreställningar börjar kl 19!

Bokningar tel. 041-4482639 ti-so kl.12-17 eller på WWW.ORAVAISTEATER.FI

Evighetsmaskin!

Aira Samulin är inbiten användare av Bioteekkis Hainrusto + Viher-simpukka:

"Det knakar inte i lederna då jag tar två kapslar om dagen av preparatet, så det gör jag även i fortsättningen." Pröva du också; hajbrosk stärker och grön-mussla smörjer!

BIOTEKIN Hainrusto+Viher-simpukka

- Innehåller viktiga byggstenar för lederna
- Ledernas rörlighet och spänst ökar
- Även för långvarig användning

Försäljning: hälso- och naturkostaffärer samt -avdelningar

BIOTEKKI OY
SUOMEN
Tel. (02) 434 7000 • www.bioteekki.fi

Gemenskapen på laestadianernas sommarmöten är inte utan problem - blir den allt för stark vågar sig nya inte med på mötena. Torvald och Anneli Hjulfors medger att det mitt i allt umgänge med släkt och vänner kan vara svårt att uppmärksamma nya deltagare.
Förra helgens sommarmöte samlade än en gång tusentals laestadianer till ett sommarhett Esse.

Laestadianerna samlades till sommarmöte på temat "Livets vatten för intet"

Trygghet och samvaro inom gemenskapen

Text & foto: Erika Rönngård

Laestadianernas sommarmöten är en myllrande samling människor som kommer samman för att lyssna till Guds ord - men också för att hålla släktkalas och nätverka.

För Torvald och Anette Hjulfors är sommarmötet en självklarhet och en höjdpunkt. – En gammal kristen i bekantskapskretsen brukar säga att när man är barn kommer man till sommarfesterna för godiset och kompisarna, när man är tonåring för att hitta en livskamrat och när man är vuxen kommer man för att lyssna till Guds ord, säger Torvald Hjulfors.

Svårt för nya

Sommarmötet är familjens gemensamma högtid och lockar deltagare både från närområdet och utlandet. Långväga gäster övernattar, och paret Hjulfors berättar att i slutet av dagen får de som saknar en sovplats för natten komma fram till talarstolen i mötestältet. Där tas de sedan om hand av lokala familjer som har en sängplats att erbjuda.

Många av laestadianerna har stora familjer, och då blir sommarmötena ett sätt att umgås med släkten, som också den är stor. Paret Hjulfors har tio barn, och barnen har omkring hundra kusiner. Få har möjlighet att ställa till med så stora släktkalas hemmavid, men här samlas de allihop.

Umgänget utanför släktkretsarna är också stort, och Torvald Hjulfors betonar att han har ett fantastiskt kontaktnät tack vare sommarmötena och andra sammanhang där laestadianerna samlas.

Tillströmningen av nya besökare sker i första hand genom att man föds in i rörelsen. Det händer att folk utanför rörelsen lockas att delta i sommarmötena, men vanligt är det inte.

– Det skulle gärna få vara betydligt mera vanligt att folk kom utifrån. Ju fler vi är som delar på det himmelska arvet, desto roligare blir det, säger Torvald Hjulfors.

Båda två medger att det inte är så lätt för utomstående att hitta in i gemenskapen. Många här har så många släktingar och bekanta att umgås med att de tyvärr har svårt att uppmärksamma nya besökare.

– Någon borde komma och rycka oss i armen och säga att här är några nya som borde tas om hand, säger Anette Hjulfors.

Torvald Hjulfors säger att det blir ett problem om gemenskapen blir allt för intensiv.

– Man blir för innesluten i sin egen gemenskap. Budskapet och evangeliet borde gå ut i hela världen, men om gränsen blir allt för tydlig stöter den bort människor.

– Det där är något vi måste jobba med. Det är inte meningen att det ska vara så att nya inte hittar in, säger Anette Hjulfors.

Kontakter i arbetslivet

Gemenskapen syns också utanför sommarfesterna. Torvald Hjulfors är rektor för Källby-Heimbacka lågstadium, där han ibland har mött baksidan av den starka sammanhållningen.

– I skolvärlden har jag sett att det ibland blir så stark gemenskap mellan barn som är uppvuxna i rörelsen och känner varandra sedan tidigare att andra har svårt att komma in. Det finns ett talesätt som säger att det bästa är om vi är i minoritet.

Förrörelsensmedlemmar överväger ändå fördelarna. Torvald Hjulfors tio barn alltid har haft sommarjobb ända sedan högstadiet, också under den ekonomiska depressionen i början av 1990-talet. Många laestadianer är företagare, och kontaktnät och släktband gör att de ofta anställer andra laestadianer. – Det handlar inte om att de inte skulle vilja anställa icke-kristna, utan det beror på kontakterna. De hittar helt enkelt de arbetstagare de behöver inom rörelsen, och har inget behov av att leta på annat håll, säger Anette Hjulfors.

Torvald Hjulfors föddes in i en familj där föräldrarna tillhörde den laestadianska väckelserörelsen, och Anette Hjulfors föräldrar anslöt sig när hon var fem år gammal. Båda säger att det alltid varit en självklarhet för dem att stanna kvar. Ändå är de medvetna om att det inte alltid går så för de barn som växer upp i rörelsen.

– Det finns mycket ute i världen som lockar ungdomarna – sprit, droger och sex, till exempel. Men om de från början har

fått en kristen värdegrund finns det något att komma tillbaka till, och många återvänder också, säger Torvald Hjulfors.

Den laestadianska bakgrunden kan ändå vara svår att bli av med, också för den som väljer att lämna rörelsen.

– Fastän de ger sig av ut i världen kan de räknas som laestadianer av omgivningen, säger Anette Hjulfors.

Liten kontakt till kyrkan

Tryggheten i rörelsen handlar inte bara om det andliga och om den stora gemenskapen med andra laestadianer. Sedan en tid tillbaka har det blivit vanligt att de lokala föreningarna har så kallade krisgrupper som bedriver diakonal verksamhet bland medlemmarna.

– Ibland får jag textmeddelan-

den där man ber om förbön eller ber mig hjälpa någon familj som har ekonomiska svårigheter, säger Torvald Hjulfors.

Familjen Hjulfors bor i Källby, och deras bönehus används för församlingens verksamhet två gånger i året – en gång inför julen och en gång under sommaren. Då håller kyrkoherden mässa, och vid de tillfällen brukar också en del utomstående söka sig till bönehuset. Annars är kontakten till den evangelisk-lutherska kyrkan inte så aktiv, även om laestadianerna är församlingsmedlemmar.

– Vi går i kyrkan vid dop och konfirmationer, annars går vi för det mesta på våra egna samlingar i bönehuset, säger Anette Hjulfors.

Det finns, säger Anette Hjulfors, två sidor av de utomstående blickar på laestadianerna. Beundran och avundsjuka.

– Avundsjukan kan leda till förtal. Om man är kristen förväntas man leva ett fläckfritt liv, men vi är vanliga, syndiga människor som gör misstag. I arbetslivet förväntar man sig ofta att vi ska vara ärliga och arbetsamma, men också där ska man komma ihåg att vi är vanliga människor, säger Torvald Hjulfors.

Papporna mera delaktiga

Inför gammallaestadianernas stormöte tidigare i sommar väck-

tes en diskussion om kvinnornas ställning i rörelsen.

– Det som står klart inom vår rörelse är att vi är väldigt bibeltrogna. För oss är det självklart att det andliga ämbetet är till endast för männen, men vi har många tolkar och styrelsemedlemmar som är kvinnor, säger Torvald Hjulfors.

Han berättar också att det ofta blir så att kvinnorna står för planeringen av de stora sammankomsterna, och säger lite skämtsamt att de sedan sätter männen i arbete.

Makarna Hjulfors medger att vardagen i de barnrika familjerna kan bli tung för kvinnorna, men Torvald Hjulfors säger att han hoppas att männen förstår att underlätta vardagsbördan för sina hustrur.

– Dagens unga pappor har blivit duktiga, men hela samhället har ju förändrats på den punkten. Jag ser många familjer där de verkligen hjälps åt i stor utsträckning, men någon måste ju förtjäna pengar också, säger Anette Hjulfors.

Kärnfamiljen är idealet, men enligt paret hindrar det inte att pappan stannar hemma med barnen medan mamman arbetar utanför hemmet.

– Allt är möjligt. De enda ramarna som finns är Guds ord, säger Anette Hjulfors.

Barnen är en gåva från Gud, men någon gång kan de också bli en källa till bekymmer. De stora familjerna är ofta det första utomstående kommer att tänka på när man talar om laestadianer, men Anette Hjulfors säger att det inte finns något krav på att man måste ha en stor familj.

– Det där bestämmer de enskilda familjerna. Ibland kan det också vara en fråga om hälsa som begränsar möjligheterna att få barn.

De barnrika familjerna gör också att det finns många ungdomar på plats på sommarmötet. De tar över mötestältet kvällstid.

– Ungdomarna har en otrolig samvaro. Kvällsprogrammen är långa och samlar tusentals deltagare. Det är mäktigt att se och höra 1500 ungdomar under sånggudstjänsten, säger Anette Hjulfors.

– Det är en rikedom att vi har så många ungdomar här, de ser till att rörelsen fortsätter också i framtiden, konstaterar Torvald Hjulfors.

En utanför mängden

Det är stort, och precis så barnrikt som jag föreställde mig. Överallt barn som leker, äter glass, sover i barnvagnar eller drar runt sina småsyskon i sittvagn.

Långt innan jag lokaliserar mötestältet hör jag talarna i högtalar-systemen som täcker in hela området, och i skuggan under träden har barnfamiljerna samlats på långbänkar för att lyssna och umgås. Åldersstrukturen förändras när jag stiger in i mötestältet. Här är barnvagnarna portförbjudna, och medelåldern är högre.

I backen nedanför bönehuset drar en tonårspojke med svettblank nacke en vagn lastad med brödpåsar och en liten kille skickas iväg av sin pappa för att ansluta sig till två småflickor som plockar skräp iförda gummihandskar. Det märks att organisationsmaskineriet sköts av personer som har varit med förr, och både barn och vuxna har tilldelats ansvarsuppgifter. Det vilar också en känsla av trygghet över området. De lite större barnen rör sig fritt på egen hand över det stora området, och föräldrarna vet uppenbarligen att de är trygga i den stora gemenskapen.

Umgänget är flitigt, alla verkar mer eller mindre känna alla, och jag sticker ut genom att röra mig ensam. Torvald Hjulfors bekräftar min känsla av att sticka ut redan innan jag hinner fråga honom. Han berättar för mig att alla på området vet att jag är journalist och att jag inte brukar vara här.

Alla vet tydligen att jag inte hör hit – men ingen närmar sig för att ta reda på vem jag är och vad som har fört mig dit. Plötsligt befinner jag mig i ett sammanhang där jag saknar kontaktytor till min omgivning, och ändå är jag kvar på mitt eget språkområde, knappt 200 kilometer från mitt barn-domshem.

Erika Rönngård

Afrika

ur insiderperspektiv

Marina Wiik

Kiasmautställningen ARS 11 väcker både minnen och frågor hos Anna-Lena Särs som tillbringade sina första år i Afrika.

– Jag är ett kappsäcksbarn så det här personifierar mig ganska långt. En blandning av resande och hemtrevnad, kunde man säga.

Anna-Lena Särs står framför en hög vånings-säng med kappsäckar och färgglada bäckassar. Hon ställer ner sin mönstrade axelväska för att ta en närmare titt. De runda silver-smyckena i öronen svajar.

Enligt den kamerunska konstnären **Barthélémy Toguo** symboliserar installationen flyktingcentraler, men Särs ser något helt annat.

– Det påminner mig om ett ställe vid Atlanten dit de senegalesiska missionärer-

na åkte på rekreation. I stugan fanns också vånings-sängar, men de var inte i trä utan i metall. Efter en hel dags lekar var sängarna fulla av sandkorn. Madras-serna skyddades av afrikanska tyger med prickar, streck och djur.

Anna-Lena Särs växte upp i västafrikanska Senegal, där hennes föräldrar arbetade som missionärer. Familjen flyttade tillbaka till Finland när hon var sex och ett halvt.

– Det var det värsta som hänt i mitt liv. Alla sociala koder var annorlunda. I Finland var det inte normalt att vicka på höfterna eller sitta på golvet. Då jag berättade om mitt liv utomlands, uppfattades det som skryt.

I huvudsak bekant

Utställningen fokuserar på teman som är bekanta från nyheterna: miljöförstöring, flyktingskap, sexualitet och aids. Enligt Särs är den stora vinningen att

konstnärerna gör det från ett insiderperspektiv.

– Att folk inser att det faktiskt finns afrikanska konstnärer är redan en vinst. Utställningen visar inte så mycket vardagsliv, den är mer intellektuell och kräver att man är beredd att analysera själv. Men så ska det väl vara med modern konst.

Av de 30 ARS-konstnärerna har nigerianska **J.D.'Okhai Ojeikere** det längsta perspektivet. Han har fotograferat folktraditioner, arkitektur och vardagsliv i sitt hemland i sedan 1950-talet och berättar genom sina bilder om samhällsförändringarna i det post-koloniala Afrika. Fotografierna av konstfärdigt flätade frisyrer får henne att le igenkännande.

– En gång flätade mina föräldrars afrikanska hemhjälp och hennes kompis mitt hår i riktigt små flätor. Det tog flera timmar och de pratade oavbrutet under tiden. För några år sedan ra-

kade jag bort allt mitt hår, likt en del afrikaner tycker jag att det är kvinnligt.

Kläderna, inte kroppen

Vi dröjer kvar en stund till vid Ojeikerens fotografier: betraktar bröllopsfotografier och modebilder från 60-talet med mörka Jackie Kennedy-kopior i tuperat hår och cocktailklänningar samt karlar i yllekavajer.

– Kavajen är en status-symbol, liksom glasögon och skägg. I Afrika vördar man ålderdomen, vilket gör att folk försöker se äldre ut.

Gemensamt för manliga och kvinnliga kläder är att knäna alltid ska vara täckta och naveln får under inga omständigheter synas. En gift kvinna ska skyla sitt hår med en duk.

– I väst är vi fixerade vid kroppen, i Afrika fäster man uppmärksamhet vid kläderna i stället. Dyra kläder visar att ägaren är har kommit upp sig i livet och

Marina Wilk

Nandipha Mntambo vänder i sina verk upp och ner på traditionella könsroller. Hon använder sig bland annat av kohudar, vars beredning varit förbjuden för kvinnor.

ofta ser man ganska kreativa kombinationer. Det är till exempel inga problem att bära blommigt, randigt och rutigt samtidigt.

På en av bilderna sitter en man med en enkel väv som han manövrerar delvis med fötterna. Uppdelningen i manliga och kvinnliga sysslor är strikt: allt som har direkt med hemmet att göra hör till kvinnorna medan rituella eller statusrelaterade sysslor hör till männen.

– En gång fick jag lova vår hemhjälp att diska innan mamma kom hem så att hon kunde vara säker på att pappa inte skulle göra det och lugnt kunde gå för dagen.

Andlig aids

Nandipha Mntambo från Swaziland och Mary Sibande från Sydafrika vänder upp och ner på de traditionella könsrollerna.

Sibande avbildar i sina verken kvinna som hon kallar Sophie och som är klädd i en viktoriansk dress som samtidigt påminner om en tjänarinneklädnad. I ett mäktigt verk som upptar ett eget litet rum på Kiasma rider Sophie på en stegrande svart häst. På andra fotografier håller hon bland annat i en biskopsstav, dirigerar en imaginär orkester framför ett notställ och spatserar under ett solparasoll.

– Den ridande kvinnan påminner mig om tjänarinnan i Borta med vinden, säger Särs. Jag gillar det tuggmotstånd som verket bjuder på: det känns fel, men varför?

Nandipha Mntambo deltar bland annat med ett

verk där 24 uppspända kohudar fått formen av en kvinnokropp. Kor ses som viktiga statussymboler och att bereda och färga skinn har tidigare varit förbehållet män.

– När en kvinna gift sig blir hon hemma med barnen, det är en självklarhet. Afrikanska länder har ännu en lång väg till den typ av jämlikhet som präglar det finska samhället.

Nakna manskroppar är betydligt mer otippat än kor på en Afrikautställning. En man som sitter naken på sin säng och röker förbrylar Anna-Lena Särs.

– Nakenhet, speciellt att öppet visa sina könsdelar, är oacceptabelt i Afrika... Aha, han är homosexuell. Då har han redan brutit mot ett så stort tabu att några till inte gör så stor skillnad.

I Rotimi Fani-Koyodes fotografier behandlas inte enbart homosexualitet: den förbjudna frukten och ett fjäderprytt könsorgan gestaltar också den dödsångest som aidsepidein fört med sig.

– Aids kopplas främst ihop med magi, inte sexualitet. I Afrika har allt en andlig förklaring: det kan hända att ens döda mor inte gillar sin svärdotter och därför ställer till med förtret eller att någon är avundsjuk och utlyst en förbannelse över en.

Talar gärna om tro

Anna-Lena Särs föräldrar var måna om att introducera henne i den afrikanska kulturen, till exempel genom att uppmuntra till återandvändning. Om bar-

nen skulle ha med ståltråd till dagis fick hon leta efter det på avstjälningsplatsen som alla andra – eller vara utan.

Hon talade också lokalspråket wolof flytande.

– När vi var små brukade folk ropa ”vit” efter mig och mina bröder. Vi svarade med att skrika ”svart människa”, vilket är bland det fulaste man kan göra.

Européer i allmänhet – och missionärer i synnerhet – brukar anklagas för att ha förstört lokalkulturen genom att slå folk med bibeln i huvudet. Enligt Särs vet de som kritiserar mission i Afrika oftast inte vad de talar om.

– Man tror att andlighet är en personlig angelägenhet där på samma sätt som i Finland. Det är tvärtom: afrikaner talar gärna om tro, men det måste förstås ske som ett jämlikt utbyte.

Hon förnekar ändå inte att man som vithyad alltid är privilegerad i Afrika, eller åtminstone i Senegal.

– Barndomskontraster har gett mig ett starkt rättvisepatos och jag frågar ofta mig själv om jag har rätt till den höga levnadsstandarden i Finland. Västerlänningar är på gruppnivå medskyldiga till att Afrika utarmats.

Afrika runt halsen

Särs har besökt Afrika en handfull gånger under årens lopp och uppfattar det fortfarande som sitt andra hem – åtminstone känslomässigt. Hon kan tänka sig att flytta tillbaka till Senegal, främst för att kulturen känns mera ursprunglig än teknokratin i Väst.

Medan vi går omkring bland konstverken gjorda av människor med en afrikansk koppling har hon en intuitiv förståelse för det mesta hon ser.

– Jag har inte så stor faktakunskap om kulturen, men känner mestadels intuitivt på mig hur saker och ting fungerar. Ibland blir det fel, förstås.

På utställningen representeras hennes andra hemland bland annat av ett porträtt i en rad av afrikanska och afroamerikanska påverkare.

– Léopold Sédar Senghor var poet och Senegals första president. Dessutom var han kristen – utan honom skulle Senegal kanske inte ha blivit en sekulär stat. Men mannen på porträttet ser inte ut som en typisk senegales: han borde vara längre och mera rakryggad.

Främst saknar Anna-Lena Särs barnens och åldringarnas närvaro i utställningen.

– I Afrika har familjen stor betydelse. Man har insett att mycket som påverkar individen händer på gruppnivå. Ungefär som när feministerna på 60-talet hävdade att det personliga är politiskt.

Det finns få yttre tecken som skvallrar om Särs förhållande till Afrika. När man tittar nära ser man att hon har en miniatyr av kontinenten runt halsen.

– Jag fick den i present när jag konfirmerades och valde ut den själv. Smycket visar min koppling till Afrika: osynlig vid första anblicken men oftast där, nära hjärtat.

”
Afrikanska länder har ännu en lång väg till den typ av jämlikhet som präglar det finska samhället.

Rotimi Fani-Koyode: "Untitled" (1987 - 1988)

Presentation

En påminnelse

"I dagens läge är det nödvändigt att igen få ett fast grepp om vem Jesus är." Så skriver **Paul von Martens** i sin nyutgivna skrift *Jesus - en påminnelse!* (Slef Media 2011). I fickformat tecknar von Martens en levande bild av Jesus, en man som levde under hot från livets början till dess slut, en man som inte hade mycket till övers för det etablerade samhällets maktstrukturer men som blev ett oväntat stöd och en mäktig hjälpare för många.

För den som inte läst evangelierna är skriften en god sammanfattning och introduktion skriven i ett lättläst berättargrepp. Också för den som sedan länge känner sin bibel erbjuder von Martens en fräsch påminnelse - om Jesus. (NÖ)

Mia Lindholm

Fjäriln vingad i Lovisa

"Fjärilarna ser jag som en kristen symbolik, så att säga sinnebilden för själens uppgång i det eviga. Grekerna använde ordet psyke för både själen och för fjärilen". Så förklarar prästen och konstnären **Christer Åberg** om de målningar han ställer ut i sommar på Konstvinden i Lovisa, rapporterar Östra Nyland.

Christer Åberg har efter har efter en längre konvalescens på grund av ett skadat finger nu en period av livligt skapande bakom sig. Ett av hans senaste verk är en altartavla till Ekenäs församling.

Till sommarutställningen, som är ett samarbete med brodern **Harri Åberg**, har han utöver fjärilar också målat rosor och glas. (NÖ)

Jaffainstitutet i Israel

En ö i ett hav av motsättningar

Text & bild: Elliot Turvall

Hamnstaden Jaffa i Israel är tungt belastad av drogmissbruk, våld och kriminalitet. På Jaffainstitutet bryts den onda cirkeln.

- Här på Jaffainstitutet blandar vi inte in politik i vårt arbete, utan koncentrerar oss på att hjälpa barnen på bästa sätt, säger **Sabrina Yossef**, som leder en av barngrupperna.

Barnen som Yossef talar om är cirka 200 till antalet och varje dag efter skoldagens slut åker de buss till något av Jaffainstitutets fyra eftermiddagshem i och kring Jaffa i centrala Israel. När barnen anländer, får de först ett varmt mål mat och därefter ägnar de sig åt läsläsning, lek, datorer, musik, sport, med mera - allt under uppseende av specialutbildade ledare och socialarbetare.

- Hit får alla barn komma oavsett religion och hudfärg, berättar **Issachar Dror**, föreståndare för Jaffainstitutet. Vi vill visa barnen att det finns ett alternativ till gatans kriminalitet, våld och droger.

Hälften fattiga

I Israel är fattigdomen mycket utbredd. I södra Tel Aviv och Jaffa beräknas cir-

Ziv Arish som arbetar på Jaffainstitutet ser inget problem i att arabiska och judiska barn går i samma eftis. Yarin Tsarfati brukar bland annat spela dataspel och läsa läxor på institutet.

Jaffainstitutet

- The Institute for the Advancement of Education in Jaffa
- ett privat, icke vinstbringande välgörenhetscenter i Israel
- finansieras till största delen av donatorer
- startade 1982 som ett eftermiddagshem för barn med svåra hemförhållanden
- i dag har man kontakt med mer än 4000 barn
- förser också några hundra hushåll med matpaket två gånger i månaden

källa: Barn i nöd, Charity Vault

ka hälften av barnfamiljerna leva i fattigdom.

- Här försöker vi göra en liten insats. De flesta barn hänvisas till oss av Vål-

färdsdepartementet och vi samarbetar med detta departement i alla våra projekt, berättar Dror.

Gemensamt för alla bar-

nen är att de kommer från svåra familjeförhållanden. Det kan handla om fattigdom, ensamstående mödrar, nya invandrare, fäder som sitter i fängelse eller liknande.

Två av barnen som kommer dagligen till Jaffainstitutet är judiska **Shelly Barns** och arabiska **Shayma Kabub**, som båda går i tredje klass.

- Det är jättekul här, ropar de glatt i munnen på varandra.

- Jag vill absolut fortsätta här och hoppas att mina yngre syskon ska komma

hit när de blir större, tillägger Shayma.

En av ledarna för Shellys och Shaymas grupp är **Ziv Arish**. Han trivs mycket bra med sitt arbete på Jaffainstitutet och upplever inte att det är något problem att arabiska och judiska barn kommer till samma eftermiddagshem:

- Här är det ingen som bryr sig om vilken folkgrupp barnen tillhör, utan vi ledare gör vårt bästa för att hjälpa dem alla, påpekar han.

- Var och en får gå klädd som den vill och fira sina helgdagar, betonar Dror. Här på Jaffainstitutet råder alltid fred och samverkan mellan judar och arabar, oavsett om det aktuella politiska läget är spant eller ej. Vår organisation är som en ö i ett hav av motsättningar mellan de två folken.

Det ska vara roligt

Under loven, när skolorna inte är öppna, är Jaffainstitutets verksamhet ännu mer intensiv, så att barnen ständigt ska ha någon meningsfull sysselsättning. Institutet ordnar dagläger med utflykter, bad och andra aktiviteter.

- Målet är att barnen alltid ska ha något att göra och inte lockas in i kriminalitet, vilket annars är lätt hänt i dessa kvarter, säger Dror. Vi gör allt för att de ska tycka att det är roligt att komma hit.

En punkt som heter duga

FILM Harry Potter och dödsrelikerna, del II. Regi: David Yates, manus: Steven Kloves. Skådespelare: Daniel Radcliffe, Emma Watson, Rupert Grint m.fl.

Repetera riddiculus-formeln och se till att du har polyjuice-elixir på dig. Ta ett bra tag om drakens svans, för nu flyger vi direkt in i slutstriden.

Den sjunde och sista boken om Harry Potter har filmatiserats i två hellånga filmer och nu har vi äntligen nått finalen i trollkonster. Utgångsläget för vår vän Harry och hans vänner är som förväntat minst sagt taskigt. Den gamle och gode Professor Dumbledore är död liksom den trogne hjälparen, husalven Dobby. Horokruxer som pyrar av ondska finns ännu utspridda runt världen och på Hogwarts råder ny ordning under den elaka professor Snape.

Vad gäller själva berättelsen om trollskarlslärlingen

© 2011 Warner Bros. Ent. Harry Potter Publishing Rights © J.K.R.

Harrys kamp mot det onda, personifierad i trollkarlen Voldemort, har vi i den åttonde filmen nått slutstriden mellan det goda och det onda. Utvald yngling offerar sig självmant för det goda, men återuppstår - berättelsen är rätt bekant för den västerländska kulturen, men vackert och tämligen väl återberättad genom sagan om Harry Potter.

Den Sista Potterfilmen är en väntad kavalkad i **J.K. Rowlings** fascinerande internatskolevärld. Alla kända

karaktärer syns åtminstone i någon kort snutt av filmen, alla hittills upptäckta monster, jättar, ormar och spindlar deltar i slutstriden - och i 3D format dessutom vilket gör särskilt kvastflygningarna mer fartfyllda. Också kräken svänger svansen lite närmare åskådaren. Det är storslaget men inte särskilt magiskt - tyvärr.

Det annars rätt dementortygda mörkret kring Hogwarts lättas mycket välkommet upp av regissörens sinne för humor. När

Hermione förklarar sig till den bindgalna häxan Bellatrix, och vinglar genom Gringotts banksal på höga klackar (en eloge till **Helena Bonham Carter** för en schizofren rollprestation) kommer något av den varma stämningen från de första filmerna tillbaka. En annan favoritkaraktär, **Maggie Smith** i rollen som den stränga professor McGonagall, får både ta plats och en härlig humoristisk knorr mitt i den tunga slutstriden, som för övrigt gör sig bättre på duken än i boken.

Också humor av den ofrivilliga sorten står på menyn. I slutet av den sista boken finns en scen som utspelar sig 19 år framåt i tiden. Det tände ett hopp hos oss som inte är helt övertygade om **Daniel Radcliffs** förträfflighet som skådespelare. Tyvärr valde regissören att lägga på 20 år digitalt istället för att ta in

nya skådespelare. Resultatet blev lite skrattretande men i alla fall är det Daniel Radcliff, **Emma Watson** och **Rupert Grint** från början till slut - till de sanna Harry Potter-fansens glädje. En helt korrekt lösning eftersom den sista Harry Potter-filmen sist och slutligen är de hängivna anhängarnas show. De som trots bristande engelska-kunskaper slukat böckerna så fort de nått bokhandeln och till sin modersmålslärrarens glädje recenserat alla sju böckerna i skolans bokrecensioner. De som klätt ut sig till Hogwartselever eller magiska djur vid alla maskerader, sett Potter-maraton och köat utanför bion inför premiärerna. Det här är er film, oinvidiga göre sig icke besvär.

Ett gammalt Potterfan är nöjt. Allt som saknas är ett officiellt "The End" på slutet ...

Nina Österholm

Kulturnytt

Påvlige memoarer i manga

Bibeln har vi redan sett i flera tecknade versioner, också som manga. Nu lanserar katolska kyrkan en egen mangaserie som handlar helt om påven. Serien *Habemus Papam* ("Vi har en ny påve!") introducerar **Benedictus XVI** för dem som inte vet så mycket om honom, mer än att han är ledare för katolska kyrkan, skriver det amerikanska företaget Manga Hero på sin hemsida.

Mangaserien gör några viktiga nedslag i påvens liv: från ären som kardinal hos den förra påven **Johannes Paulus II**, till dagen när han blev vald som biskop av Rom.

Seriealbumet kommer att delas ut på katolska kyrkans Världsunngdomsdagar i Madrid den 16 till 21 augusti. (NÖ)

Lägerblogg från skriftskolan

En videointervju på temat "Är du rädd för döden?", fotokollage på temat "Vem är Gud?" men också vanliga blogg-inlägg från en vanlig dag på läger.

Församlingens nystartade blogg är en del i det nya lägerupplägget som Matteus församling utvecklat för konfirmandlägren under sommaren. Varje dag på lägret får konfirmanderna blogga om vad som händer eller kring dagens tema.

Sommarens första läger är redan slut och du kan se både videor och foton därifrån på adressen <http://matteusungdom.wordpress.com> (NÖ)

Nya pinnar för bullaligan

I Karlstad i Sverige har ungdomsarbetarna, som arbetar för lugnare och säkrare nätter på stan, bytt ut det traditionella kaffet med bulle mot slickepinnar. Tanken är att risken för våld minskar om man har en färgglad pinne i näven som håller humöret uppe, skriver Nya Wermlands Tidningen.

- Vi har orange, gröna, gula, ljusröda och blåa slickepinnar. Allt finns från hallon till apelsin, något för alla, kommenterar ungdomsarbetare **Matilda Hansson** för Nya Wermlands Tidningen.

Idén om att dela ut slickepinnar på helgnätterna kommer från England där polisen i flera år delat ut pinnar för att minska bråk och stök i samband med att krogarna stänger. (NÖ)

Enligt **Taina Äikäs**, arbetsledare vid gravgården i Borgå, förekommer stölderna från gravgården, men inte i någon större omfattning.

- Vi har några fall varje år när någon blomma eller speciell krans stjäls från gravarna. Speciellt på våren när violerna planteras ut på gravarna brukar vi också få höra om blomsterstölder, säger Äikäs.

Äikäs och hennes kollegor får vanligen höra om några fall per år, men

Vi frågar

Är tjuvar ett problem på gravgården?

det händer också att de läser om blomsterstölder i tidningarnas insändarspalter.

- Själv skulle jag inte föra något värdefullt till graven, det finns ju också risk att sakerna går sönder.

Äikäs säger att hon ändå sett att exempelvis

änglastatyer och silverhalsband som fått vara ifred på gravarna.

Tidigare har församlingarna i Borgå också haft problem med stölderna från bilar som stått parkerade vid gravgården, men Äikäs säger att de har minskat.

- För några år sedan varnade man varandra för att lämna handväskor och kameror i bilarna, men nu verkar besökarna ha lärt sig och lämnar inte längre värdefulla föremål synliga. (ER)

Talangen

med Görel Ahlnäs

- Min hemliga talang är att organisera och se helheter, berättar **Görel Ahlnäs**. Till vardags är hon lärare och prorektor vid Kristliga folkhögskolan i Nykarleby. Dessutom är hon lekmanambud i Kyrkomötet.

Hon tror att hennes förmåga att se strukturer är medfödd.

- Men kanske har det något att göra med att jag är storasyster och att min pappa dog när jag var sjutton år.

Ett exempel på en situation då hennes talang kan komma väl till pass är vid spontana middagsbjudningar.

- Jag har en man som kan komma hem och säga att han bjudit trettio personer på kalas i morgon eller i övermorgon. Det klarar jag bra utan att bli desto mera stressad - snabbt får jag en bild av helheten.

Också som kyrkomötesombud har hon glädje av sin färdighet.

- Det är skönt att se helheter och strukturer när man läser långa föredragningslistor.

Också under studietiden, och senare under vuxenstudier, har hennes förmåga inneburit en fördel.

- Jag läser alltid innehållsförteckningen och försöker se strukturen i en bok. Jag försöker lära mina

elever detsamma, och har upptäckt att vissa klarar av det men att det helt enkelt inte går för andra. (CM)

Ko-arkiv/ Mathias Luther

Sommarglatt och vardagskristet

CD Francesca Battistelli: Hundred More Years. Skivbolag: Word Entertainment 2011

Kanske är det bara ukuleleinslagen på det aktuella albumet, men det första intrycket av amerikanska **Francesca Battistelli** är att hennes musik kunde fungera som soundtrack till en somrig bilresa med goda vänner.

Hundred More Years är Battistellis tredje album och har producerats i Nashville. Undertonerna av country är tydliga jämfört med det föregående al-

bumet *My Paper Heart* från 2008, som var mera soulinspirerat. Countryinslaget är ändå så pass subtilt att det inte borde skrämma bort lyssnare som inte

räknar den genren till sina favoriter. Rockigare influenser finns också i flera av låtarna, och *Hundred More Years* är inte så gulligt poppig som man kunde tro på basen av omslaget.

Låttexterna har ett kristet tema och Battistelli väver in tron som en röd tråd i livsskildringarna. Temat är vardagsnära, med en koppling till Guds närvaro och tilliten till Gud. Battistelli använder inga stora ord eller kända fraser, och texterna är behagligt fria från utnötta klichéer.

I Don't Miss It uppmanar lyssnaren att ta vara på livet och inte bara rusa genom vardagen utan att känna efter. I det svängiga öppningsspåret *This Is the Stuff* sjunger hon om insikten om att vardagens irritationsmoment kanske är ett av Guds redskap för att få henne att växa som människa. Ett par lugnare låtar ingår också i den upp-tempo-präglade samlingen - speciellt *Angel By Your Side* känns vackert stämningfull, likaså titelspåret *Hundred More Years*.

Battistellis *Hundred More Years* är ingen uppstickande eller nyskapande musik. Men produktionen känns gedigen, och skivan är tillräckligt sympatisk och varierad för att fungera som sommaroundtrack. De rockigare undertonerna bidrar till att hålla den annars poppig glada musiken från det sockersöta, och den ärliga känslan i texterna gör att också de håller för flera genomlyssningar.

Erika Rönngård

Ordets hörare och görare

- Pappa, pappa varför har han inga kläder? undrar den lilla flickan och drar sin pappa i armen.

- Tja, han har väl varmt, säger pappan och rodnar. Faktum är att han verkar lika konfunderad som sin dotter - och de övriga passagerarna i metrovagnen.

De flesta kikar likt mig själv mot vagnens mitt. Där står en ung man som i det stora hela verkar välvärdad, men saknar strumpor och kläder på överkroppen. Det skulle inte vara så konstigt om det var soligt och 25 plusgrader, men nu råkar det vara en mulen och ruggig dag.

Några hållplatser senare sätter den lättklädda mannen sig på det tomma sätet bredvid mig.

- Jag brukar vanligen inte gå omkring så här... säger han, väl medveten om sin udda uppenbarelse.

- Lyckligtvis är du i Helsingfors där folk är vana med det mesta, säger jag tröstande. Jag kan inte låta bli att tillägga: skedde det något oväntat?

- Så kan man också uttrycka det, svarar han.

I mitt huvud har jag redan konstruerat ett helt händelseförlopp som i korthet går ut på att mannen blivit utslängd av sin sambo, kanske efter ett gräl eller en otrohetshistoria.

Jag avslöjar inget om de vilda fantasierna för min bänkggranne. Där emot undrar jag om han har någonstans att ta vägen, vilket han besvarar med att han har kompisar några hållplatser bort.

Jag skulle ha lust att fråga om han har några pengar och om han ätit något, men så långt räcker min barmhärtighet inte. Resten av dagen känner jag mig som prästen som gick förbi samariern utan att hjälpa honom, eventuellt ackompanjerad av några tysta böner för den nödställda.

I vilken mån låter vi kristendomen påverka vårt praktiska handlande och i vilken mån är vi troende bara till orden?

Marina Wiik

Du missade väl inte ...

Gospel Riders

sid 5

Psalmväven

sid 6

**Organisatör
i vardagen**

sid 15

Lovad vare du, min Herre
med hela din skapelse,
särskilt för broder Sol,
som skänker oss dagen
och ljuset.
Vacker är han i sin
väldiga glans.
Om dig, du Allrahögste,
bär han vittnesbörd.

Lovad vare du, min Herre
för syster Måne
och stjärnorna.
På himmelen har du gjort
dem lysande,
tindrande och sköna.

Lovad vare du, min Herre
för broder vind och för luften
och regnet och den klara
himmelen,
ja för all väderlek,
genom vilken du uppehåller
din skapelse.

Utdrag ur Solsången

Syster Måne och broder Vind är två av målningarna i Stig Petrones utställning, inspirerad av Franciskus Solsång.

Solsången blev konst

Christa Mickelsson

**Moder jord, broder eld,
syster död. Konstverken
i Stig Petrones färskas
utställning föreställer
personerna i Franciskus
solsång**

När Stig Petrone kom i kontakt med den tidiga kyrkan och klosterväsendena fascinerades han direkt. Nu är han aktuell med utställningen *Solsången*, som hade vernissage i Kökar församlingshem i samband med Franciskusdagarna i början av juli.
– Det var egentligen så att Jan-Erik Karlström, kyrkoherde och en av arrangörerna för dagarna tog kontakt med mig och bad mig göra en utställning om Franciskus, berättar Petrone.

Bjärka-Säby

Eftersom Stig Petrone har rest runt i Italien och besökt många av de platser där Franciskus verkade kändes uppdraget naturligt. Franciskus av Assisi var förgrundsgestalt för Franciskanorden eller gråbröderna som munkarna också kallas.

Petrone har också en stark koppling till den tidiga kyrkan tack vare hans engagemang i den ekumeniska kommuniteten i Bjärka-Säby i Sverige, det andliga och kulturella centrum där bland annat Peter Halldorf verkar.

– Jag kom från Sverige till Åland som pingstpastor i början av 2000-talet, men är numera medlem i Jomala församling på Åland.

Han har en fast bostad på Jomala, men besöker Bjärka-Säby varje månad och fungerar bland annat som retreatledare där. Utställningen kommer till hösten att visas på kommunitetens egna franciskusdagar.

Rötter i västra Sverige

Stig Petrone är född och har levt största delen av sitt liv i Sverige. Han kommer från Dalsland, ett landskap i Götaland i västra Sverige. Hans målade mamma var en första inspiration för Petrone som i dag till en del försörjer sig på sin konst. Han jobbar delvis med träskulpturer och även några sådana ingår i Franciskusutställningen. De snirkliga skulpturerna, som är gjorda av grenar Petrone hittat i naturen är stämningsfulla och

lite gåtfulla.

Största delen av konstverken är ändå målningar, som Stig Petrone beskriver som en form av ikonmålningar.

– Jag jobbar på duk med olja, i många ganska tunna lager. Ljuset i målningarna är viktig, jag undviker svarta konturer och låter ljuset komma in bakifrån. Många säger att de upplever ett särskilt ljus i målningarna.

Sång om solen

Hela utställningen utgår från Franciskusolsång från 1200-talet, en av de första dikterna på det italienska språket. Dikten är en lovsång till Herren som skapat broder Sol, syster Måne, syster Vatten, broder Vind, broder Eld, moder Jord och syster Död. De olika personerna har alla fått egna tavlor. Färgsättningen och stämningen i konstverken motsvarar respektive person, men med Franciskus porträtterad i målningarna. Några av tavlorna är Petrones egna tolkningar av gamla konstverk som finns på platser i Italien med Franciskuskoppling.

– En av målningarna finns i Fonte Colombo, där Franciskus bodde en tid och också blev ögonopererad.

Stig Petrone fascinerades av den tidiga kyrkan. Han har gjort en samling Franciskuskonstverk som ställs ut i Kökar församlingshem.